

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.09.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

pariteni.bg

✓ Есента на българската икономика

<http://www.pariteni.bg/index.phtml?tid=40&oid=75941>

Макар и предстоящите четири почивни дни да ни дават последна възможност за мъничка лятна отпуска, активният бизнес сезон през есента чука на вратата ни. И веднага следва въпросът – в какво състояние е бизнесът? Ще усетим ли така желаните подобрение и сигурност на ниво крайни потребители или за пореден път ще се хвалим с добрите си макроикономически показатели, но когато говорим за микроикономика, просто ще свиваме рамене?

Обущарят, когато няма пари да си купи сирене, няма след това кой да отиде да купи мляко от краваря, а след това няма кой да купи животни и да ги отглежда и веригата е много дълга - така описа пред [Дарик](#) ситуацията на микро, малкия и среден бизнес Петър Стоянов, председател на Асоциацията на микропредприятията. По думите му законодателната рамка в България позволява на бизнеса да работи добре, но изпълнителната власт не я прилага. Най-големият проблем и за малките, и за големите фирми са задържаните плащания от държавата.

„Много е тежка икономическата ситуация в България и постоянните оправдания със ситуацията в Европа е изтърган рефрен. Просто не трябва да се злоупотребява с това, защото на всички стана ясно, че когато няма производство, няма и потребление, а когато няма потребление, няма социален просперитет“, категоричен е Петър Стоянов.

Висока безработица и обезлюдяване, а кой ще издържа пенсионерите и социално слабите?

Стоянов припомни наскоро представеното изследване на КТ Подкрепа за хората, които всяка година напускат България. В същото време, според председателя на Асоциацията на микропредприятията, у нас работи едва 60 % от трудоспособното население, което е огромен проблем. На него трябва да се гледа и през призмата на закриването на работни места. „Това означава, че все по-малко хора трябва да издържат пенсионерите, социално слабите, майките“, категоричен е Стоянов.

На въпрос дали е възможно част от останалите 40 % от трудоспособното население, което официално не работи, да изкарва парите като работи някъде без договор – т.е. незаконно, Стоянов отговори: „Твърде вероятно е“. По думите му е възможно и част от останалите 60 %, които официално имат работа, да получават част от парите си в сивия сектор. „Не мога да кажа колко са, защото за това си има компетентни органи“, категоричен е предприемачът.

Убиецът на микропредприятията в България

„Този начин на мислене, да се стабилизира макрорамката на страната, без да се мисли за микроикономическите показатели явно не работи и след време може да се окаже, че финансовият министър е бил убиецът на микропредприятията в България“ – с тези думи Петър Стоянов обобщи икономическата картина у нас.

И докато микро и малките предприятия, които са основно в сферата на услугите и разчитат на вътрешното потребление, не се влияят пряко от ситуацията в Европа, то за големия бизнес тя е основен фактор. Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев прогнозира, че в индустрията ще има спад от 10 – 15 % през второто полугодие спрямо първото и спрямо същия период на миналата година. Това се дължи на влиянието на европейската икономика. „Евроната е в рецесия“, допълни Велев.

Криза, а не запаянковщина

По думите на Васил Велев 2012 г. за бизнеса ще бъде подобна на 2008 г. „И тогава така се започна. Не знаехме дали имаме спад на продажбите, защото всички гледат предишната олимпиада или защото идва криза, но като се върнаха от отпуските и свърши Олимпиадата, стана ясно, че е криза, а не запаянковщина“, коментира бизнесменът. На въпрос дали може да очакваме следващата 2013 г. да е подобна на 2009 г., когато като че ли бе най-страшно положението, Велев отговори: „Да се надяваме да не се стигне до там“.

Но не само усложняващата се икономическа обстановка в основните европейски партньори на българския бизнес прави предприемачите песимисти. Ситуацията в България също е много тревожна, смята Васил Велев.

Самоубийствените оферти на строителните фирми

В строителството продължава загубата на работни места и там очакванията също са сред най-песимистичните, включително и на инфраструктурното строителство – това, на което се разчиташе до голяма степен да стабилизира отрасъла, допълни Васил Велев. Според него от една страна са по-скъпите енергопродукти и забавените плащания, а от друга – „самоубийствените оферти“, които фирмите дават по време на търговете.

„Отрасълът отива към едно самоубийство с едно печелене на търгове на нереалистично ниски цени. Има такъв феномен, който продължава повече от година. Търгове се печелят на цени с 20 – 30 % под референтните стойности. Няма как обектът да се изпълни с тези пари качествено. Или се разчита на предоговаряне, или се прави една пирамида – с пари от следващия търг да се платят разходите на този обект. Всичко това е една бомба със закъснител“, категоричен е Велев.

Вечният проблем – минимална заплата и минимални осигурителни прагове

Васил Велев каза още, че в много от секторите се договарят минимални осигурителни прагове само с една организация, която не представлява реално бизнеса. Въпреки това социалното министерство ги приема, а те са доста по-високи от нивата, които може да си позволи бизнесът. Проблемът е еквивалентен с евентуалното увеличение на минималната работна заплата от началото на следващата година, което ще натовари допълнително бизнеса и то в най-тежкия зимен период.

Според Калоян Стайков от Института за пазарна икономика не е реалистично от догодина да има ръст на минималната работна заплата, защото икономическият растеж е слаб, което означава, че и оборотите на фирмите не са се увеличили особено. По отношение на увеличението на пенсията, Стайков е категоричен, че то ще стимулира потреблението минимално – само в сектори като продажба на хранителни продукти и лекарства. Това обаче е почти нищо на фона на общото състояние на бизнеса.

И още - макар и бизнесът да предпочита да не коментира ситуацията в контекста на предстоящите избори догодина, страничните наблюдатели са категорични, че опасността от популистични мерки е голяма, а реално те само биха ускорили спада надолу.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **Партиите обявиха икономически приоритети за новия сезон**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/211455_%D0%9F%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BE%D0%B1%D1%8F%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%8F+%D1%81%D0%B5%D0%B7%D0%BE%D0%BD

Новият политически сезон в Народното събрание започна във вторник, на 4 септември, с традиционните за началото на всяка парламентарна сесия политически декларации. Заседанието на парламента стартира по план – точно в 13 часа, а от името на управляващите пръв декларация прочете председателят на ПГ на ГЕРБ Красимир Велчев.

„Основната задача за всички нас през новия сезон е подготвянето и приемането на бюджета на държавата за новата 2013 година. Ще осигурим такъв обем от средства, който да гарантира както по-добър на българските граждани, така и да се затвърдят позициите на България в Европа като финансово стабилна и конкурентна държава“, каза Велчев.

През последната година увеличихме минималната работна заплата, минималната пенсия и заплатите на работещите в спешната медицинска помощ. Увеличихме размера на енергийните помощи за социално слабите. Ще затвърдим и тенденцията за разкриване на нови работни места, заяви Велчев.

„Ремонтирахме болниците, разкрихме центрове за диагностика. От ПГ на ГЕРБ сме убедени, че строителството и изграждането на инфраструктурата е единственият начин за развитие на всички региони. Чрез осигуряването на всички условия за продължаване на строителството на магистралите „Тракия“, „Струма“, „Марица“ и „Хемус“, сме твърдо решени да инвестираме в развитието на икономиките на отделните региони и в по-добрия начин на живота на хората в тях“, посочи още от името на ГЕРБ Красимир Велчев.

Той се обърна към опозицията с думите: „Няма как да не се направи сравнение между пустинния пейзаж, в който превърнахте страната всички вие след управленията си през последните 20 години, и всекидневно променящата се България днес. Едва ли има човек, който би избрал вашето управление пред строящите се нови магистрала, пътища, спортни зали, стадиони, метро, паркове, кръстовища на няколко нива, музеи и още много неща, които вие не можахте да направите“.

От опозицията не останаха длъжни на язвителната забележка на Велчев и не скриха критиките си към управляващите.

„ГЕРБ следва максимата – не ме гледай какво правя, слушай ме какво ти говоря. Беше нарисувана радостна, оптимистична картина. Имаште повече от три години да реализирате вашата предизборна кампания. Тя не е реализирана нито за икономиката, нито за увеличаване на доходите. Всички действия на ГЕРБ не само оттук нататък, но и през цялата година досега изцяло са подчинени на предизборни цели – да управляват, след като загубят доверието“, каза от парламентарната трибуна лидерът на БСП Сергей Станишев.

„Изведнъж всички заговориха за увеличаване на заплатите – и министърът на отбраната, и министър Цветанов. Това е чиста демагогия, защото повече от три години замразихте масово доходите на българските граждани, което означава обедняване. Когато се хвалите за финансите, трябва да кажете цялата истина – има 5 милиарда нови дългове. 27% от българските граждани биха напуснали незабавно България при първа възможност“, каза още Сергей Станишев.

За БСП ще има два водещи политически приоритета, стана ясно от думите на Станишев. Първо, социалистите си поставят за цел да бъдат „много ясна и категорична опозиция“, и второ – да докажат, че има и друга възможна алтернатива на ГЕРБ.

Сред другите приоритети на Столетницата е гарантирането на условия на честни избори, да се създават работни места за хората, да се гарантира националната сигурност.

От ДПС пък за пореден път поискаха разпускането на парламента и провеждането на извънредни избори.

„Според ДПС единственото добро, което оттук нататък може да направи 41-то Народно събрание за страната, е незабавно да се разпусне, за да се организират предсрочни избори през късната есен. Политическият ресурс на 41-то Народно събрание и неговото правителство е изчерпан“, заяви зам.-председателят на партията Лютви Местан.

„Правителствената политика продължава да се лута без посоки. Мандатът на ГЕРБ започна със симоендянковите закани за влизане в Еврозоната. Икономиката е болна, болно е обществото, болна е самата демокрация. Правителството не

може да предложи нито една мярка за решение“, каза още Местан.

Бедността обхваща все по-големи социални кръгове и никоя магистрала няма да реши проблема с глада, заявиха от ДПС. От Синята коалиция също акцентираха върху икономическите аспекти в декларацията си. От името на ПГ на Синята коалиция говори вече бившият лидер на СДС Мартин Димитров, който обяви безработицата като „проблем номер едно за България“.

„Правителството тръгна към левия популизъм. С леви решения не може да се излезе от кризата. Кабинетът продължава да толерира монополите“, каза още Мартин Димитров.

„Ако не искате икономиката да бъде изтощена докрай, мерките срещу монополите и за защита на конкуренцията трябва да са приоритет на правителството. Монополите имат влияние върху управляващата партия. Много трудно и болезнено могат да бъдат предприети тези мерки, но няма никаква алтернатива“, добави Димитров.

„От „Атака“ настояваме за категорично вдигане на минималната работна заплата и пенсиите. Минималната пенсия да стане 500 лева, а минималната заплата - 1000 лева. Това, ако не можете да го направите, станете домоуправители“, заяви от трибуната лидерът на „Атака“ Волен Сидеров.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Предизборното увеличение на доходите може да има странични ефекти

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/09/04/1901045_predizbornoto_uvelichenie_na_dohodite_moje_da_ima/

След три години замразени доходи управляващите активно заговориха за вдигане на заплати и пенсии от началото на изборната 2013 г. Освен индексирани на натрупаната инфлация така правителството цели и да стимулира вътрешното потребление, но може като страничен ефект да затрудни частния сектор, върху който също ще се пренесе натиск да повиши разходите за труд.

В публичните си изказвания от последните дни министрите сочат като сигурно повишаването на пенсиите и учителските заплати, а спорове предизвиква повишаването на заплатите на военни и полицаи. Правителството е решило да увеличи и минималната работна заплата от сегашните 290 на 310 лева. Подхвърлените обещания засега не са подплатени с ясни разчети, но по всичко личи, че ако всички те се материализират, това ще постави под натиск бюджета, който по закон трябва да бъде готов до 31 октомври.

За увеличаването на учителските заплати финансовият министър Симеон Дянков посочи, че ще бъдат допълнително отпуснати 70-80 млн. лв. Той обаче е поискал от образователното министерство да посочи система, по която доходите в сектора да бъдат увеличени, а не всички заети да получат с по 30 лв. по-големи заплати.

Силов сблъсък

Най-трудно текат преговорите с военното и вътрешното министерство. Mediapool съобщи, че министърът на отбраната Аню Ангелов е отхвърлил предложение на Симеон Дянков да увеличи заплатите на военните с 12% срещу премахване на привилегиите, които им дават право на 20 заплати при пенсиониране, 30 дни платен годишен отпуск и социално осигуряване за сметка на държавата. Според военния министър разговори за повишаване на заплатите в сектора на отбраната се водят вече два месеца, но без успех.

Повишаване на доходите вече поискаха и от синдиката на служителите в МВР, но засега вътрешният министър Цветан Цветанов запазва мълчание, а Симеон Дянков отхвърли техните искания при едно гостуване по "Нова телевизия" през август.

Пенсионни разходи

Увеличението на пенсиите ще е с поне 7.3% обеща през август финансовият министър, а в понеделник Тотю Младенов обяви, че то ще е по равно за всички пенсии и ще е най-малко със 7.6%. Тези числа бяха посочени като сума на натрупаната инфлация, откакто ГЕРБ дойде на власт, до лятото на тази година, но справка в сайта на НСИ показва, че за този период животът е поскъпнал с 10.8%.

Източници на Капитал Daily от правителството предупредиха, че е възможен и вариант, при който всички пенсии ще бъдат увеличени с между 5 и 6% и то от първи април. В същото време заплатите за военни и полицаи може да останат без промяна, както и в останалите дейности на държавния сектор. Единствено учителите можели да разчитат на по-високи доходи и то от 1 януари 2013 година. Не е сигурно обаче с колко ще бъдат вдигнати заплатите, а само общият разход ще се вдигне с между 70 и 80 млн. лв.

Въпреки че премиерът Бойко Борисов, Симеон Дянков и Тотю Младенов сочат увеличението на доходите като резонно действие, след като икономиката вече се е възстановила и коланите може да се разхлабят, все още няма коментар как ще се покрият по-високите разходи. Обещаното вдигане на пенсиите например не може да стане, без да се повиши и максималният осигурителен доход от сегашните 2000 лв. на 2152 лв., тъй като според Кодекса за социално осигуряване максималната пенсия е 35% от него.

Това ще означава, че държавата изземва допълнителни средства от хората с по-високи доходи, за да финансира плащането на пенсии. Подобно действие не води до съживяване на икономиката, а просто по-голямо преразпределение на националния доход през бюджета, и то във време, когато икономическият растеж все още е в рамките на статистическата грешка.

Колко ще струва

За тази година държавата е заложила 7.1 млрд. лв. разходи за пенсионни плащания, което означава, че повсеместно вдигане на пенсиите със 7.3% ще струва 518 млн. лв. В публичните разбивки за разходите на вътрешното и военното министерство не се посочва каква част от бюджетите си те харчат за заплати, но дори и без тяхното увеличаване

бюджетните разходи може да се увеличат с близо 1% от брутния вътрешен продукт.

Според бившия заместник-министър на финансите Любомир Дацов повишаването на доходите в публичния сектор може да се окаже вредно и за икономиката, защото ще притисне частния сектор също да вдига заплати, без икономическата среда да се е подобрила.

[Вестник Сега](#)

✓ България прави сериозен скок по отношение на конкурентоспособността

<http://www.segabg.com/article.php?id=615151>

България подобрява значително позициите си за конкурентоспособност – страната се придвижва от 74-то до 62-ро място в годишната класация за конкурентоспособност на Световния икономически форум. Подобен скок страната не е правила през целия период на участие в това престижно издание. България вече не е на последно място по конкурентоспособност сред страните от ЕС - през тази година тя изпреварва Словакия, която е на 71-во място и е много преди Румъния, която е 78-ма. Гърция обяснимо е едва 96-та. България е само на две позиции след Унгария. Най-доброто предишно класиране на България е било през 2010 г., когато тя заема 71-во място сред 139 държави. Най-голям принос за доброто класиране има представянето по отношение на макроикономическата стабилност – 31-во място сред 144 страни. В тази сфера страната прави сериозен скок – от 46-то до 31-во място. Това е свързано с добрите показатели за управлението на държавния дълг; ниския бюджетен дефицит /-2.1%/; нивото на националните спестявания /25% от БВП/, сравнително ниската инфлация /3.4%/ и др.

България е по-добре позиционирана по отношение на ефективността от труда и на технологичната готовност.

Негативни са резултатите за активността на бизнеса при закупуването на съвременни технологии, слабата роля на чуждите инвестиции за навлизане на модерни технологии в българската икономика.

Факторите, които дърпат страната назад в класирането продължават да бъдат институциите, иновациите и развитието на бизнеса, обобщават от СИФ.

При институциите сме на 108-о място, съдебната ни система е класирана на 122-о, бизнес-регулациите ни поставят на 109-о място.

✓ МО и МВР отказват да сдават привилегии срещу заплати

<http://www.segabg.com/article.php?id=615128>

Заплатите на полицаите и военните могат да се вдигнат, но само с 12%, и то срещу поетапен отказ от допълнителните им привилегии като почивни дни и брой заплати при пенсиониране, категорично заяви финансовият министър Симеон Дянков. Той настоява привилегиите да се изравнят с тези на останалите чиновници. В момента военни и полицаи имат право на 40 дни отпуск и до 20 заплати при пенсиониране при 25 дни и 10 заплати за редовите чиновници. Освен това те се пенсионираят независимо от възрастта при само 27 г. трудов стаж, докато за чиновниците важи общият ред.

При промени в МВР, МО и ДАНС средно може да има до 12% увеличение на заплатите, обясни Дянков. Според него условията на финансите за ръст на възнагражденията вече били пратени в двете силови ведомства. Това половинчато развързване на кесията обаче е на път да му навлече повече проблеми.

Полицаите държат на 25% ръст на заплатите си и се стягат за протест на 22 септември. Засега вътрешният министър Цветан Цветанов прави само уклончиви коментари по темата, като твърди, че всички искат по-високи заплати, но не може да се харчи повече, отколкото се изкарва. От полицейския синдикат обаче заявиха, че на Дянков "му липсват базисни знания за разграничаване на съдържателно ниво на понятията "привилегии", "преференции" и "компенсации". Според профсъюза т.нар. привилегии в действителност са компенсации за ограничени права. Полицаите не могат да пътуват навън и из страната, без да предупредят шефовете си, не могат да стачкуват, да членуват в партии и да преговарят за правата си в тристранката.

В отбраната пък срещу офертата на Дянков застана лично министърът на отбраната Аню Ангелов. Той заяви, че предложение от финансовото министерство не е идвало, но не е съгласен с коментарите на вицепремиера. "В правителството има разумни хора, които водят преговори. Не приемам оферти през медиите", заяви военният министър. Ангелов обяви, че ако се отнемат "компенсациите" за военните, то те трябва да получат същите права като държавните служители и да имат право да стачкуват и да членуват в партии.

Първото категорично обещание за ръст на заплати Дянков даде на учителите, но от 1 януари 2013 г. Те искаха още от 1 септември възнагражденията им да се вдигнат поне с 30 лв. От финансовото министерство са изчислили, че за тази цел ще трябва допълнително 70-80 млн. лв. "Но аз бих предпочел, и това е работа на образователното министерство, да предложи точно по какъв начин да стане това, за да не е с уравниловката по 30 лв. на всички", каза Дянков. Според него трябва да се вземе предвид кой колко стаж има и къде работи.

ПИЦАРИЯ

От полицейския синдикат обявиха, че ако Симеон Дянков събере смелост да се срещне с тях, те вероятно биха се отказали от своите "привилегии" и "преференции" в замяна на отпадане на забраната да стачкуват. "При успешен финал на подобни преговори от федерацията биха се ангажирали в продължение на поне 10 дни да не предприемат никакви действия - за да има възможност г-н Дянков безопасно да напусне "пицарията" си, тъй като в противен случай би му се наложило твърде отблизо да наблюдава хода и резултатите от една национална стачка на полицаи и пожарникари", пишат от синдиката.